

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 18 oktober 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Gemensam handelspolitik – Slutgiltig antidumpningstull på vissa varor med ursprung i Folkrepubliken Kina – Antidumpningstullar som Världshandelsorganisationens (WHO) tvistlösningsorgan funnit oförenliga med Allmänna tull- och handelsavtalet”

I mål C-207/17,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Skattedomstolen i första instans i Bolzano, Italien) genom beslut av den 4 april 2017, som inkom till domstolen den 21 april 2017, i målet

Rotho Blaas Srl

mot

Agenzia delle Dogane e dei Monopoli,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av vice ordföranden R. Silva de Lapuerta, tillika tillförordnad avdelningsordförande på första avdelningen, samt domarna J.C. Bonichot, E. Regan, C.G. Fernlund och S. Rodin (referent),

generaladvokat: Y. Bot,

justitiesekreterare: handläggaren R. Schiano,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 1 mars 2018,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Rotho Blaas Srl, genom P. Bellante och B. Bonafini, avvocati,
- Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av G. Albenzio, avvocato dello Stato,
- Europeiska unionens råd, genom H. Marcos Fraile och E. Rebasti, båda i egenskap av ombud, biträdda av N. Tuominen, avocat,
- Europeiska kommissionen, genom P. Stancanelli, N. Kuplewatzky och T. Maxian Rusche, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: italienska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser giltigheten av rådets förordning (EG) nr 91/2009 av den 26 januari 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina (EUT L 29, 2009, s. 1), av genomförandeförordning (EU) nr 924/2012 av den 4 oktober 2012 om ändring av förordning nr 91/2009 (EUT L 275, 2012, s. 1) och av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/519 av den 26 mars 2015 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina, som utvidgats till att även omfatta import av vissa fästdon av järn eller stål som avsänts från Malaysia, oavsett om produkternas deklarerade ursprung är Malaysia eller inte, efter en översyn vid giltighetstidens utgång enligt artikel 11.2 i förordning (EG) nr 1225/2009 (EUT L 82, 2015, s. 78) (nedan gemensamt kallade de omtvistade förordningarna).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Rotho Blaas Srl och Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (Tull- och monopolmyndigheten, Italien) (nedan kallad tullmyndigheten) om uppbörd, inom ramen för en rättelse, av tullar, antidumpningstullar och mervärdesskatt, jämte ränta och förseningsavgifter, för import av träskruv till Europeiska unionen.

Tillämpliga bestämmelser

- 3 Genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 1, volym 38, s. 3) godkände Europeiska unionens råd avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), som undertecknades den 15 april 1994 i Marrakech, jämte de avtal som återfinns i bilagorna 1, 2 och 3 till detta avtal (nedan gemensamt kallade WTO-avtalen). Bland dessa avtal återfinns Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (EGT L 336, 1994, s. 11; svensk specialutgåva, område 1, volym 38, s. 13) (nedan kallat Gatt 1994) och avtalet om tillämpning av artikel VI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (EGT L 336, 1994, s. 103; svensk specialutgåva, område 1, volym 38, s. 105) (nedan kallat WTO:s antidumpningsavtal).
- 4 Genom förordning nr 91/2009 införde rådet en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Kina.
- 5 Den 28 juli 2011 antog Världshandelsorganisationens (WTO) tvistlösningsorgan (nedan kallat tvistlösningsorganet) överprövningsorganets rapport samt panelens rapport, i dess ändrade lydelse enligt överprövningsorganets rapport, i ärendet om Europeiska gemenskapernas slutgiltiga antidumpningsåtgärder beträffande vissa fästdon av järn eller stål från Kina (WT/DS 397) (nedan kallat tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011). I dessa rapporter konstaterades det bland annat att unionen hade handlat i strid med vissa bestämmelser i WTO:s antidumpningsavtal.
- 6 Efter tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011 antog rådet den 4 oktober 2012 genomförandeförordning nr 924/2012 om ändring av förordning nr 91/2009, som bland annat innebar att den antidumpningstull som föreskrivs i sistnämnda förordning sänktes.

- 7 Genom rådets genomförandeförordning (EU) nr 723/2011 av den 18 juli 2011 om utvidgning av den slutgiltiga antidumpningstull som genom förordning nr 91/2009 införts på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina till att även omfatta import av vissa fästdon av järn eller stål som avsänts från Malaysia, oavsett om produkternas deklarerade ursprung är Malaysia eller inte (EUT L 194, 2011, s. 6), i dess lydelse enligt rådets genomförandeförordning (EU) nr 693/2012 av den 25 juli 2012 (EUT L 203, 2012, s. 23), har antidumpningsåtgärderna utvidgats till att omfatta import av vissa fästdon av järn eller stål som avsänts från Malaysia, oavsett om de deklarerats ha sitt ursprung i det landet.
- 8 Efter en översyn när giltighetstiden för dessa åtgärder löpte ut, i enlighet med artikel 11.2 i rådets förordning (EG) nr 1225/2009 av den 30 november 2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen (EUT L 343, 2009, s. 51), beslutade kommissionen genom genomförandeförordning 2015/519 att under en period av ytterligare fem år bibehålla den antidumpningstull som fastställts respektive ändrats genom förordning nr 91/2009 och genomförandeförordning nr 924/2012.
- 9 Genom beslut av den 12 februari 2016 antog tvistlösningsorganet nya rapporter där det fann att de åtgärder som unionen hade vidtagit genom genomförandeförordning nr 924/2012 var oförenliga med vissa bestämmelser i WTO:s antidumpningsavtal (nedan kallat tvistlösningsorganets beslut av den 12 februari 2016).
- 10 Efter tvistlösningsorganets beslut av den 12 februari 2016 antog kommissionen den 26 februari 2016 genomförandeförordning (EU) 2016/278 om upphävande av den slutgiltiga antidumpningstullen på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina, utvidgad till att även omfatta import av vissa fästdon av järn eller stål som avsänts från Malaysia, oavsett om produkternas deklarerade ursprung är Malaysia eller inte (EUT L 52, 2016, s. 24) (nedan kallad upphävandeförordningen).
- 11 I artikel 1 i den förordningen upphävdes de antidumpningstullar som införts genom de omtvistade förordningarna.
- 12 Enligt artikel 2 i denna förordning ska upphävandet av antidumpningstullarna i artikel 1 få verkan från och med dagen för ikraftträdandet av förordningen enligt artikel 3 och får inte utgöra någon grund för återbetalning av tullar som tagits ut före den dagen.
- 13 Upphävandeförordningen antogs på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/476 av den 11 mars 2015 om de åtgärder som unionen får vidta till följd av rapporter som antagits av Världshandelsorganisationens tvistlösningsorgan när det gäller antidumpningsåtgärder eller antisubventionsåtgärder (EUT L 83, 2015, s. 6).
- 14 I artikel 1.1 i denna förordning föreskrivs att när tvistlösningsorganet antar en rapport om en åtgärd som unionen vidtagit enligt sin antidumpningslagstiftning kan kommissionen, beroende på omständigheterna, upphäva eller ändra den ifrågasatta åtgärden eller vidta alla andra särskilda åtgärder som bedöms vara lämpliga i sammanhanget.
- 15 I artikel 3 i förordning nr 1515/2001 föreskrivs att "[å]tgärder som antas enligt denna förordning ska tillämpas från och med den dag de träder i kraft och får inte utgöra någon grund för återbetalning av de tullar som tagits ut före den dagen, om inget annat anges".

Målet vid den nationella domstolen och giltighets- respektive tolkningsfrågan

- 16 Rotho Blaas är ett bolag med säte i Bolzano (Italien) och verksamt inom produktion och marknadsföring av avancerad teknik för timmerkonstruktioner.

- 17 Under perioden 8 september 2011–28 februari 2014 gav Rotho Blaas till ett antal italienska tullkontor in ett flertal tulldeklarationer för slutlig import av träskruv från Thailand. Företaget gav samtidigt in ursprungsintyg som utfärdats av de thailändska myndigheterna.
- 18 På grundval av information från Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) om bedrägeri i samband med import, särskilt från Thailand, gjorde tullkontoret i Bolzano efterhandskontroller av Rotho Blaas import och fann att i motsats till vad som angavs i ursprungsintygen var 75 procent av de importerade varorna i själva verket av kinesiskt ursprung och att de berörda varorna därför hade befriats från tull felaktigt.
- 19 Genom rättelsebeslut av den 14 oktober 2016 ålade tullmyndigheten därför Rotho Blaas att betala tullar, antidumpningstullar och mervärdesskatt, jämte ränta och förseningsavgifter.
- 20 Rotho Blaas väckte talan om ogiltigförklaring av detta beslut vid den hänskjutande domstolen och åberopade att de omtvistade förordningarna var ogiltiga redan vid tillkomsten (*ex tunc*) med anledning av unionens skyldigheter enligt WTO:s antidumpningsavtal och, i synnerhet, tvistlösningsorganets beslut av den 12 februari 2016, där det bekräftades att de antidumpningsåtgärder som införts genom dessa förordningar inte var rättsenliga.
- 21 Rotho Blaas har påpekat att kommissionen efter detta beslut genom upphävandeförordningen har upphävt de antidumpningstullar som införts och ändrats genom de omtvistade förordningarna. Det ankommer dock enbart på domstolen att ogiltigförklara unionsrättsakter, såsom dessa förordningar.
- 22 Tullmyndigheten har vid den hänskjutande domstolen gjort gällande att i motsats till vad Rotho Blaas har anfört, har unionsförordningar som huvudregel endast verkan för framtiden (*ex nunc*) och inte retroaktivt (*ex tunc*). Om man godtog att upphävandet genom upphävandeförordningen hade retroaktiv verkan, skulle det undergräva den ändamålsenliga verkan av förordningarna i fråga.
- 23 Den hänskjutande domstolen anser därför att det är lämpligt att fråga EU-domstolen om giltigheten av den omtvistade förordningen, mot bakgrund av tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011 respektive den 12 februari 2016, där de antidumpningsåtgärder som infördes genom dessa förordningar förklarades oförenliga med WTO:s antidumpningsavtal och Gatt 1994.
- 24 Om förordningarna är ogiltiga uppkommer även frågan huruvida denna ogiltighet har retroaktiv verkan (*ex tunc*), det vill säga från och med dagen för ikraftträdandet av de angripna förordningarna, eller verkan *ex nunc*, så att upphävandet fick verkan först från det att upphävandeförordningen trädde i kraft.
- 25 Mot denna bakgrund beslutade Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Skattedomstolen i första instans i Bolzano, Italien) att vilandeförklara målet och hänskjuta följande frågor till EU-domstolen:
  - ”1) Är förordning ... nr 91/2009 ..., genomförandeförordning ... nr 924/2012 ... och genomförandeförordning ... 2015/519 ... ogiltiga eller rättsstridiga mot bakgrund av artikel VI i Gatt 1994 och tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011?
  - 2) Om det första frågan besvaras jakande, ska då upphävandet av de antidumpningstullar som infördes med stöd av de angripna åtgärderna få rättsverkningar från och med dagen för ikraftträdandet av upphävandeförordningen eller från och med dagen för ikraftträdandet av den angripna åtgärden, det vill säga förordning nr 91/2009?”

Prövning av giltighets- respektive tolkningsfrågan

Den första frågan

Upptagande till sakprövning

- 26 I sitt yttrande till EU-domstolen har den italienska regeringen ifrågasatt huruvida Rotho Blaas har rätt att inför den hänskjutande domstolen åberopa att de omtvistade förordningarna är ogiltiga och följaktligen huruvida den första frågan kan prövas i sak, eftersom detta bolag mycket väl, i den mening som avses i rättspraxis enligt domen av den 9 mars 1994, TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90), hade kunnat väcka talan vid unionsdomstolen om ogiltigförklaring av dessa rättsakter med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF.
- 27 Rotho Blaas har påpekat att företaget inte självt kunde ha angripit lagligheten av de omtvistade förordningarna, eftersom en förordning till sin natur inte kan bli föremål, varken i rättsligt eller faktiskt hänseende, för en talan om ogiltigförklaring väckt av en enskild, såvida inte denne kan visa att den angripna förordningen direkt och personligen berör denne på ett sådant sätt att den personen kommer i en ställning som skiljer sig från alla andra aktörer (dom av den 15 juli 1963, Plaumann/kommissionen, 25/62, EU:C:1963:17).
- 28 Det följer av fast rättspraxis att den allmänna princip som garanterar att varje person har möjlighet att – inom ramen för ett överklagande av en nationell åtgärd som går denne emot – åberopa ogiltigheten hos en unionsrättsakt som utgör grunden för denna åtgärd inte hindrar att en sådan rätt underkastas villkoret att den berörde inte enligt artikel 263 FEUF har rätt att direkt inför unionsdomstolen yrka att rättsakten ska ogiltigförklaras. Det är emellertid enbart om en person kan anses ha en otvetydig rätt att yrka ogiltigförklaring av den berörda rättsakten som vederbörande är förhindrad att åberopa ogiltighet vid den behöriga nationella domstolen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 mars 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punkt 23, dom av den 18 september 2014, Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punkterna 28 och 29, och dom av den 16 april 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 18).
- 29 För att en talan som väckts av en fysisk eller juridisk person mot en akt som riktar sig mot någon annan ska kunna tas upp till sakprövning enligt artikel 263 fjärde stycket FEUF, krävs att den personen har talerätt. Sådan talerätt föreligger i två fall. För det första får en sådan talan väckas på villkor att denna akt direkt och personligen berör personen. En sådan person får också väcka talan mot en regleringsakt som inte medför genomförandeåtgärder om regleringsakten berör personen direkt (se, bland annat, dom av den 17 september 2015, Mory m.fl./kommissionen, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punkterna 59 och 91, och dom av den 13 mars 2018, Industrias Químicas del Vallés/kommissionen, C-244/16 P, EU:C:2018:177, punkt 39).
- 30 Det är alltså för det första om en juridisk person som Rotho Blaas otvetydigt är direkt och personligen berörd av de omtvistade förordningarna, i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF, som denne är förhindrad att åberopa förordningarnas ogiltighet vid nationell domstol (dom av den 4 februari 2016, K & J Clark International och Puma, C-659/13 och C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 57).
- 31 Förordningar om antidumpningstullar, såsom de omtvistade förordningarna, är normativa rättsakter, genom att de är tillämpliga på samtliga berörda näringsidkare (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 februari 1984, Allied Corporation m.fl./kommissionen, 239/82 och 275/82, EU:C:1984:68, punkt 11, och dom av den 16 april 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 18).

- 32 Det framgår emellertid av rättspraxis att en förordning om antidumpningstullar kan beröra flera slags näringsidkare personligen, utan hinder av att andra också kan vara personligen berörda, på grund av vissa egenskaper som är utmärkande för dem och som särskiljer dem från alla andra personer, (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 maj 1991, Extramet Industrie/rådet, C-358/89, EU:C:1991:214, punkt 16, och dom av den 16 april 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 22).
- 33 För det första kan de tillverkare och exportörer av varan i fråga mot vilka det vidtagits antidumpningsåtgärder anses vara personligen berörda på grundval av uppgifter om deras näringsverksamhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 september 2014, Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 34 För det andra kan detta också gälla de importörer av varan i fråga vilkas försäljningspriser har beaktats vid fastställandet av exportpriserna och således berörs av den konstaterade förekomsten av dumpning (dom av den 14 mars 1990, Nashua Corporation m.fl./kommissionen och rådet, C-133/87 och C-150/87, EU:C:1990:115, punkt 15, dom av den 14 mars 1990, Gestetner Holdings/rådet och kommissionen, C-156/87, EU:C:1990:116, punkt 18, och dom av den 16 april 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 20).
- 35 För det tredje kan detta också vara fallet beträffande importörer som är närstående exportörer av nämnda vara, bland annat när exportpriset har beräknats på grundval av de försäljningspriser på unionsmarknaden som nämnda importörer tillämpar, och i de fall där själva antidumpningstullen beräknats på grundval av dessa försäljningspriser (dom av den 11 juli 1990, Neotype Techmashexport/kommissionen och rådet, C-305/86 och C-160/87, EU:C:1990:295, punkterna 19 och 20, och dom av den 16 april 2015, TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punkt 21).
- 36 Det finns inget i förevarande mål som indikerar att de omtvistade förordningarna antogs med hänsyn tagen till den enskilda situationen för Rotho Blaas i egenskap av någon av de kategorier av näringsidkare som anges i punkterna 33–35 ovan, eller att företaget av andra skäl skulle påverkas av dessa förordningar på ett sätt som särskiljer det från andra importörer av varor som omfattas av dessa antidumpningsåtgärder.
- 37 Härav följer att Rotho Blaas inte otvetydigt kan anses vara personligen berört av dessa förordningar i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF.
- 38 Vad för det andra gäller frågan huruvida Rotho Blaas uppenbart hade kunnat väcka talan med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF (sista delen av meningen) mot dessa bestämmelser på den grunden att de utgjorde regleringsakter som direkt berörde företaget och som inte innehöll genomförandeåtgärder i den mening som avses i den bestämmelsen, räcker det att konstatera att det är på grund av rättsakter som antagits av de behöriga nationella myndigheterna som de berörda aktörerna, såsom Rotho Blaas, ålagts att betala antidumpningstullarna enligt de omtvistade förordningarna.
- 39 De omtvistade förordningarna kan således inte uppenbart anses inte medföra genomförandeåtgärder i den mening som avses i artikel 263 fjärde stycket FEUF (sista delen av meningen).
- 40 Mot bakgrund av det anförda kan Rotho Blaas inte, i den mening som avses i ovan i punkt 29 nämnda rättspraxis, anses otvetydigt ha kunnat väcka talan om ogiltigförklaring av de omtvistade förordningarna med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF och därför vara förhindrad att inför den hänskjutande domstolen åberopa att dessa förordningar är ogiltiga.
- 41 Därav följer att den första tolkningsfrågan kan tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

- 42 Den hänskjutande domstolen har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida de omtvistade förordningarna är ogiltiga, mot bakgrund av artikel VI i Gatt 1994 och tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011.
- 43 Bestämmelserna i ett internationellt avtal i vilken unionen är part kan endast åberopas till stöd för en talan om ogiltigförklaring av en unionsrättslig sekundärrättsakt, eller en invändning om rättsstridighet som riktas mot en sådan rättsakt, om avtalets beskaffenhet och systematik inte utgör hinder för detta och om dessa bestämmelser till sitt innehåll framstår som ovillkorliga och tillräckligt precisa (se, bland annat, dom av den 13 januari 2015, rådet m.fl./Vereniging Milieudefensie och Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P-C-403/12 P, EU:C:2015:4, punkt 54 och där angiven rättspraxis). Endast om båda dessa villkor är kumulativt uppfyllda kan sådana bestämmelser åberopas vid unionsdomstolen som ett kriterium för att bedöma en unionsrättsakts lagenlighet.
- 44 När det gäller WTO-avtalen framgår det av fast rättspraxis att de med hänsyn till sin beskaffenhet och systematik i princip inte ingår bland de regler som ska beaktas vid en laglighetsprövning av unionsinstitutionernas rättsakter (se, bland annat, dom av den 23 november 1999, Portugal/rådet, C-149/96, EU:C:1999:574, punkt 47, dom av den 1 mars 2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, punkt 39, och dom av den 4 februari 2016, C & J Clark International och Puma, C-659/13 och C-34/14, EU:C:2016:74, punkt 85).
- 45 Domstolen har särskilt framhållit att om det ankom direkt på unionsdomstolen att säkerställa unionsrättens förenlighet med WTO-reglerna skulle detta innebära att unionens lagstiftande eller verkställande organ berövades den handlingsfrihet som motsvarande organ hos unionens handelspartners åtnjuter. Det är nämligen utrett att vissa av avtalsparterna, däribland de viktigaste av unionens handelspartner, just har dragit slutsatsen, mot bakgrund av WTO-avtalens föremål och syfte, att dessa bestämmelser inte ingår bland de normer i förhållande till vilka deras dömande organ ska kontrollera lagenligheten av bestämmelser i deras nationella rätt. En sådan bristande ömsesidighet skulle, om den godtogs, riskera att leda till en obalanserad tillämpning av WTO-reglerna (se, bland annat, dom av den 23 november 1999, Portugal/rådet, C-149/96, EU:C:1999:574, punkterna 43–46, dom av den 9 september 2008, FIAMM m.fl./rådet och kommissionen, C-120/06 P och C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 119, och dom av den 18 december 2014, LVP, C-306/13, EU:C:2014:2465, punkt 46).
- 46 Domstolen har mer specifikt haft tillfälle att klargöra att en näringsidkare inte heller kan åberopa inför unionsdomstolen att en unionsförordning är oförenlig med ett beslut från tvistlösningsorganet, såsom i förevarande fall tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011. De rekommendationer eller beslut från tvistlösningsorganet som slår fast att WTO-reglerna har åsidosatts kan i princip inte, oavsett deras rättsliga räckvidd, i grunden särskiljas från de materiella bestämmelserna om de skyldigheter som en medlem har åtagit sig inom ramen för WTO. Följaktligen kan en rekommendation eller ett beslut från tvistlösningsorganet som slår fast att dessa regler har åsidosatts i princip inte mer än de materiella bestämmelserna i WTO-avtalet åberopas vid unionsdomstolen som grund för om en unionsförordning är oförenlig med denna rekommendation eller detta beslut (dom av den 10 november 2011, X och X BV, C-319/10 och C-320/10, ej publicerad, EU:C:2011:720, punkt 37 och där angiven rättspraxis).
- 47 Domstolen har dock i två undantagssituationer, som följer av unionslagstiftarens önskan att begränsa sitt eget handlingsutrymme vid tillämpningen av WTO-bestämmelserna, fastställt att det ankommer på unionsdomstolen att i förekommande fall pröva lagenligheten av en unionsrättsakt och akter som antagits för dess tillämpning mot bakgrund av WTO-avtalen (se i detta hänseende, dom av den 16 juli 2015, kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 40).

- 48 Den första situationen avser det fall då unionen avsett att fullgöra en särskild förpliktelse som den åtagit sig inom ramen för dessa avtal, och den andra situationen avser det fall då den aktuella unionsrättsakten uttryckligen hänvisar till precisa bestämmelser i WTO-avtalen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2015, kommissionen/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 49 Det är således mot bakgrund av dessa kriterier som det, i förevarande fall, ska bedömas om giltigheten av de omtvistade förordningarna kan prövas mot bakgrund av artikel VI i Gatt 1994 och tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011.
- 50 När det för det första gäller förordning nr 91/2009, som är i fråga i det nationella målet, hänvisar den förordningen inte uttryckligen till särskilda bestämmelser i artikel VI i Gatt 1994 eller anger att rådet genom att anta den förordningen har sökt genomföra en särskild förpliktelse inom ramen för det avtalet eller, mer allmänt, WTO-avtalen.
- 51 I den mån den hänskjutande domstolen mer specifikt söker klarhet i förordningens giltighet mot bakgrund av tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011, räcker det att konstatera att det beslutet antogs senare och därför inte kan utgöra rättslig grund för ogiltighet.
- 52 Vad vidare beträffar genomförandeförordningarna nr 924/2012 och 2015/519 räcker det inte – mot bakgrund av att en laglighetsprövning utifrån WTO-reglerna bara kan medges i undantagsfall, såsom påpekats i punkt 47 ovan – att de i viss mån återspeglar unionens vilja att följa tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011 för att anse att unionen genom att anta dessa bestämmelser haft för avsikt att genomföra en särskild förpliktelse som den åtagit sig inom ramen för WTO och som skulle kunna motivera att WTO-reglerna – till skillnad från vad som normalt gäller – kan åberopas inför unionsdomstolen, vilken därmed skulle kunna kontrollera lagenligheten av unionsrättsakterna i fråga mot bakgrund av dessa regler (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 mars 2005, Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, punkterna 42–48, och dom av den 4 februari 2016, C & J Clark International och Puma, C-659/13 och C-34/14, EU:C:2016:74, punkterna 93–98).
- 53 Genomförandeförordning 2015/519 bekräftar i själva verket endast antidumpningstullen för en ytterligare period på fem år efter en översyn av denna tull innan den upphör att gälla. Tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011 nämns inte. Inte heller nämns specifikt några skyldigheter enligt WTO-reglerna.
- 54 Vad slutligen gäller genomförandeförordning nr 924/2012 innehåller den förvisso vissa skäl som hänvisar till ovannämnda beslut och nämner slutsatserna i beslutet. Det framgår dock inte att unionslagstiftarens vilja varit att exakt följa de slutsatserna. Snarare har avsikten varit att mot bakgrund av dem göra en översyn av de berörda antidumpningstullarna men samtidigt behålla manöverutrymmet vid tillämpningen av WTO-reglerna.
- 55 Det är i samma anda som förordningen på ett allmänt sätt omnämner bland annat WTO:s antidumpningsavtal.
- 56 Under dessa omständigheter kan lagenligheten av de omtvistade förordningarna inte prövas mot bakgrund av artikel VI i Gatt 1994 eller tvistlösningsorganets beslut av den 28 juli 2011.
- 57 Domstolen konstaterar därför att det vid prövningen av den första frågan inte har framkommit något som kan påverka de omtvistade förordningarnas giltighet.

Den andra frågan

- 58 Den andra frågan har ställts för det fall att de omtvistade förordningarna är ogiltiga. Den behöver därför inte besvaras.

Rättegångskostnader

- 59 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Det har vid prövningen av den första frågan inte framkommit något som kan påverka giltigheten av rådets förordning (EG) nr 91/2009 av den 26 januari 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina, av genomförandeförordning (EU) nr 924/2012 av den 4 oktober 2012 om ändring av förordning nr 91/2009 eller av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/519 av den 26 mars 2015 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina, som utvidgats till att även omfatta import av vissa fästdon av järn eller stål som avsänts från Malaysia, oavsett om produkternas deklarerade ursprung är Malaysia eller inte, efter en översyn vid giltighetstidens utgång enligt artikel 11.2 i förordning (EG) nr 1225/2009.

Underskrifter